

Miljöredovisning 2007

Uppföljning av Miljö Steg 5 genomförande inom LSF

Energi

LSF förhyr till största delen lokaler av Locum AB. Övriga lokaler förhyrs av privata fastighetsägare där energianvändningen inte kan särskiljas från hyreskostnaden. Landstingsarkivet är lokaliserat i privat fastighet i Flemingsberg och har under året använt ca 800 000 kWh, en minskning med 12 500 kWh sedan 2006.

Måltider och andra livsmedel som avropas, baserade på ekologiskt framställda produkter

Restaurant Asplunden inom landstingshuset serverar måltider till anställda inom LSF. Under året har nytt avtal tecknats med Sodhexo där bl a en rätt per dag ska vara ekologiskt framställd. Tidigare serverades endast en ekologisk rätt per vecka.

De viktigaste kommunikationsinsatserna

En kommunikationsstrategi har tagits fram för kommunikation av miljöarbetet, internt och externt för SLL. Miljöarbetet måste synliggöras på ett tydligare sätt. Samverkan har skett med LSF Kommunikation. Information och utbildning sker för miljösamordnare och informatörer. Även en kommunikationsplan för miljöarbetet har tagits fram och genomförts under 2007.

Transporter ska ske med förnybara bränslen (till 30 procent)

Inom LSF leasas fordon för användning inom LSF services verksamhet vid landstingshuset. Tre fordon finns varav 2 är miljöbilar. Årsförbrukning av drivmedlen uppgår till:

Fossilt bränsle	Förnybart bränsle
2931 liter bensin	2940 liter biogas 79 liter E85

LSF använder alltså drygt 50% förnybart bränsle. Exkluderat finns 12 stycken förmånsbilar varav 9 är miljöbilar.

Inventering av landstingets kemikalieanvändning

LSF Miljö har bidragit i arbetet med att identifiera och kvantifiera landstingets miljö- och hälsofarliga kemiska produkter genom att personal från avdelningen har suttit med som sakkunniga i arbets- och styrgruppen för projektet "Utfasning av farliga kemikalier" enligt mål 4 i Miljö Steg 5. Arbetsgruppen har inventerat och kvantifierat miljö- och hälsofarliga kemiska produkter som används i SLL:s olika verksamheter samt utarbetat förslag till utfasningsämnen och utfasningsplan för SLL.

Uppföljning av miljökrav vid upphandling

SLL Upphandling har under 2007 genomfört en genomgripande omorganisation, vilket innebär en uppdelning av personalstyrkan i upphandlare och controllers. Den nya fördelningen innebär att controllergruppen kan fokusera på förvaltning och uppföljning av alla avtal och därmed även uppföljningen av miljökrav. LSF Miljö:s upphandlingscontroller anlitas vid uppföljning av miljökrav i upphandlingarna. Ytterligare resurs inom området håller på att anställas då uppföljningarna förväntas öka till följd av omorganisationen.

Implementering av Miljö Steg 5

LSF miljö har informerat och utbildat om det nya miljöpolitiska programmet Steg 5. En broschyr har tagits fram samt en informationsfilm med deltagande av miljöchef och miljödirektör. Personalen vid LSF Miljö har använts som resurs för Steg 5-information till förvaltningar och bolag inom SLL.

Ev projekt av särskild betydelse

SLL:s kostpolicy (de miljörelateade delarna) har informerats och implementerats till berörda inom landstingets kök samt kartläggning av utbildningsbehovet för nyckelpersoner inom livsmedelsförsörjningen. Utbildningarna har genomförts.

Tio miljöåtgärder för bättre hälsa inom Stockholm län. Inom ramen för projektet har olika delmål genomförts, exempelvis information för anställda och allmänhet om luftkvaliteter och luftpartiklar, information om UV-strålning och tobaksfrågor.

Miljöstörande läkemedel

Läkemedelsutbildning har genomförts för ca 30 procent av landstingets förskrivare av läkemedel. Analyser av läkemedelsrester i avloppsvatten och recipient har genomförts varvid läkemedlet Citalopram har påvisats i abborre fångad i Riddarfjärden. Definitionen av ”de mest miljöstörande läkemedlen” (enl steg 5 mål 3) är klar och omfattar ca 30 läkemedel. Miljödata för kontrastmedel har redovisats i 2007 års läkemedelsupphandling för huvuddelen av de medel som upphandlas. Läkemedelsutbildning för läkemedelskommittéer ute i landet har planerats.

Miljökonsekvensbedömningar vid beslut

Miljökonsekvensbedömningar (MKB) inför beslut i landstingets ledning har påbörjats under året. En rutin med särskilda mallar för MKB finns framtagna för ändamålet. Rutinen och mallarna har dock inte användas frekvent. En översyn gjordes av den befintliga mallen för tjänsteutlåtande, vilket resulterade i en revidering av dokumentet. Det konstaterades att punkten om miljökonsekvensbedömning kunde raderas. Efter samtal med berörda på kansliavdelningen låstes punkten på dokumentet. Miljökonsekvensfrågan ska alltid ifyllas och vid relevans ska ifylld miljökonsekvensmall bifogas.

Ett konsultuppdrag har under hösten omfattat en beslutsgranskning avseende genomförda miljökonsekvensbedömningar i tjänsteutlåtanden och ärenden inför beslut i landstingets ledning. Rapport kommer att avrapporteras under januari 2008.

Avdelningsspecifika miljömål inom LSF 2007

Travel Management: SLL:s anställda ska resa och konferera så miljövänligt som möjligt samt använda avtalade leverantörer som arbetar aktivt med miljöprogram. Antalet tågresor ska öka samtidigt som antalet flygresor ska minska. Huvuddelen av konferenserna bokas genom Svenska möten, dvs SLL:s avtalade företag som arbetar aktivt med sina miljöfrågor.

LSF Personalstrategi: SLL:s anställda ska få sina lönebesked på elektronisk väg. Lönebesked är därmed åtkomliga på internet. Ett miljövänligt alternativ som sparar papper, porto och transporter. Man verkar nu för att alla anställda ska övergå till elektroniska lönebesked. Utöver en stor miljövinst sparas ca 100 000 kronor per månad.

LSF IT: För att spara energi ska LSF:s arbetsplatsdatorer stängas av när arbetsplatsen lämnas för dagen. Detta gäller även möten över 4 timmar. Datorerna ska stängas av helt dvs inte bara loggas ut. Målet ska kommuniceras till alla anställda via anvisningar för ändamålet.

Automatisk avstängning nattetid ska prövas efter givna kriterier utan negativ påverkan av den anställdes tillgång till sin arbetsplatsdator.

Landstingsarkivet: Nya miljörutiner har införts i samband med landstingsarkivets utbyggnad. Digitala system ska användas på ett effektivare sätt än tidigare.

LSF Service: Vid upphandling av ny lunchrestaurang har landstingets krav och rekommendationer följts. Kontinuerligt utbyte till lågenergilampor sker i landstingshuset och närliggande lokaler.

Städrutinerna har förbättrats genom att entreprenören övergått till s.k. ”torra” städmetoder. 2/3 av fordonsparken drivs med förnybar energi.